

Z dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercyja w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Część urzędowa.

(Ofiary na dotkniętych powodzią i na pogorzalców.)

W drodze składki zebrano na wsparcie dotkniętych powodzią mieszkańców obwodu tarnowskiego w powiecie *Bełskim* 120 zł. wal. austr.

Zaś na wsparcie pogorzalców w *Mielcu* wpłynęło do urzędu powiatowego w *Bełzie* 30 zł., a do urzędu powiatowego w *Pilźnie* 7 zł. 10 c.; nakoniec na pogorzalców w *Tarnobrzegu* złożono w urzędzie powiatowym w *Pilźnie* 14 zł. 20 c. w. a. Wszystkie te pieniądze odesłano już na miejsce przeznaczenia.

Dla założenia regularnych szkół parafialnych w *Remizowcach* i *Szpiłkosach* w obwodzie złoczowskim, obowiązała się gmina *Remizowce* istniejący już budynek szkolny utrzymywać zawsze w dobrym stanie, a gmina *Szpiłkosy* wynajmując stosowny budynek na szkołę; prócz tego ofiarowały się obie gminy sprawić potrzebne porządki szkolne, czuwać nad ochędosiwem szkoły i nakoniec dostarczać na opał szkoły i pomieszkania nauczyciela potrzebną ilość drzewa.

Na uposażenie nauczyciela, który ma oraz pełnić służbę diaka z połączeniem z nią dochodami, przeznaczyła gmina *Remizowce* rocznie 70 zł. wal. a. gotówką i po 12 mierzycie jęczmienia i owsa w ziarnie, a gmina *Szpiłkosy* 50 zł. w. a. gotówką i po 6 mierzycie jęczmienia i owsa rocznie.

Okazaną temi ofiarami troskliwość o poparcie oświaty między ludem wiejskim, podaje c. k. *Namiesniwo* z wyrazem uznania do wiadomości powszechnej.

Część nieurzędowa.

Lwów, 6. sierpnia. Rozpatrzywszy się bliżej w położeniu przemysłu rzemieślniczego w kraju naszym, trudno nie widzieć, iż tenże dzisiaj większe, niż kiedykolwiek trudności ma do zwalczania i dla tego w krytycznym znajduje się stanie. Przemysł bowiem rzemieślniczy dąży widocznie do przejścia w przemysł fabryczny, w którym nie wystarcza już techniczna sprawość w mechanicznym wyrobieniu przedmiotu, bo kapitał i znajomość obrotów handlowych główną tam odgrywają rolę. W krajach zachodnich krawiectwo, szewstwo, slusarstwo, stolarstwo i t. p. przestały już być powiększej części rzemiosłami przez majstrów cechowych w własnym domu i na własnych warsztatach sprawowanymi; stały się zakładami fabrycznymi na rzecz możnych kapitalistów, wyrabiającymi wyroby swe jak inne towary i w obieg handlowy puszczającymi. Większa część majstrów dawniejszych przeszła na wyrobników fabrycznych, stali się częścią maszyny z utratą samodzielnego i niezawisłego dawniej położenia. Konkurencyja kapitału i sprytu handlowego zgnościły prostego rzemieślnika, który szczerpły zwykle zasób pieniężny posiadając, materiały swe z drugiej i trzeciej ręki nabywając, nie mógł tak tanio wyrabiać jak kapitalista, mający prócz własnego zakładu łatwy kredyt na zawołanie, nabywający materiał do przerabiania przeznaczony z pierwszego i najtańszego źródła, mogący zarazem wystarczyć się o najkorzystniejsze drogi odbytu. Dążność ta do centralizacji przemysłu widocznie jest cechą czasu naszego. Lubo zaś dotąd mniej się u nas pojawia, niż za granicą, to jednak wpływ jej już dzisiaj czuć nam się daje i co raz mocniej czuć go będziemy. Już szewstwo wiedeńskie zapelnia miasta nasze swemi wyrobami, już wrocławscy handlarze sukien rosiadają się z swym towarem po jarmarkach krakowskich, meble nawet wiedeńskie, chociaż transport ich tak jest uciążliwy, znalazły już drogę do mieszkań naszych. Bo koleje żelazne zbliżyły do siebie różne części świata, a niebawem i zdrowe pojęcia wolności handlu i zamiany wniosą wnet szranki, jakimi cła protekcyjne dotąd wyroby krajowe zasłaniały. Rzemiosła więc u nas ciągle upadać będą, a z czasem zupełnie upadną, jeżeli o ich ratunku wcześniej nie pomyślimy.

Kapitał i kredyt obok znajomości obrotów handlowych, o to są siły, któremi fabrykant wdzierający się w dziedzinę rzemiosł, gnucie prostego nawet pracowitego i zręcznego rzemieślnika, dawnym trybem w własnym warsztacie pracującego. Idzie więc o to, ażeby zręczny i pracowity rzemieślnik nabyć mógł siły te, chociaż w mniejszym rozmiarze, bo znów bodziec własnego w pracy interesu będzie korzyścią, jakiej nie ma przedsiębiorca obcą pracę nabywający. Sił tych dziś niezbędnie i koniecznie potrzebnych nie znajdujemy jeno na drodze stowarzyszenia właściwie pojętego a roztropnie skierowanego. Kilka, kilkanaście a nawet kilkadziesiąt reńskich, któremi pojedynczy rzemieślnik dysponować może, nie wystarczą dziś jako kapitał obrotowy do prowadzenia rzemiosła, ale na drodze stowarzyszenia mogą się stać środkiem do założenia banku rzemieślniczego, którego pośrednictwo ułatwi nabycie obrotowego kapitału pod przyjętymi warunkami. Biorąc rzeczy prakty-

cznie, nie wątpimy, że na drodze wkładek pierwiastkowo przez samych rzemieślników dokonanych, mógłby powstać we Lwowie bank rzemieślniczy, chociażby początkowo z małym kilkutyśiecznym tylko kapitałem. Kapitał ten, na pożyczki dla rzemieślników obracany, wzrastalby ciągle najprzód samym procentem, który w końcu roku do każdej z osobna wkładki przypisany, wartość by jej podnosił, następnie na drodze dalszych przystąpię z wkładkami, od którychby nikogo nie wyłączano, a w końcu na drodze kredytu, któryby bank rzemieślniczy pozyskać mógł i z czasemby niezawodnie uzyskał. Bank zaś takowy byłby zarazem domem komisowym, sprowadzającym z najpierwszego źródła skóry, sukna, zelazo i tym podobne materiały do przerobu rzemieślniczego przeznaczone, a tym sposobem dostarczałby je po najtańszej cenie. Wkładki zaś pojedyncze nie byłyby nigdy stracone, przeciwnie po 25 lub 30 latach do którychby trwanie banku z początku oznaczono, wróciłyby się wkładającym zwiększone w trójnasób procentami tyloletnio przypisywanymi, jeżeliby się na dalsze przedłużenie spółki bankowej nie zgodzili. Komitet zaś cenzorów, któryby ze względu na bezpieczeństwo banku o udzielenie lub odmówienie pożyczki stanowił, z łatwością złożyć by można z grona tych, którzy z składkami swemi do banku przystąpili. Bo przeciw *wiedza sąsiedzi, jak kto siedzi*, nikt zaś niewyplacalność rzemieślnika trafniej ocenić nie zdoła jak kolega jego w rzemiośle, zwłaszcza w ocenieniu tem własnym interesem, jako współwłaściciel banku kierowany. Rozumie się zaś samo przez się, iż koszta zarządu z początku musiałyby być zadne lub bardzo małe, pisania jak najmniej, tylko w cyfrach i rachunkach zupełna ewidencya.

Zdaje nam się, że zakład podobny nie tylko we Lwowie, ale w każdym mieście lub miasteczku powstać musi, jeżeli rzemiosła nasze ochronić chcemy od zupełnego z czasem upadku. Tu jeszcze dodać musimy, że z zakładu tego wszelka myśl wsparcia *podupałego już rzemieślnika* musiałaby być wykluczona. Bank nasz nie byłby instytucyą dobroczynną, ale wprost instytucyą przemysłowohandlową, któraby jednak pośrednio najzbawiennejsze wywierała skutki, chroniąc od upadku tych, którzy dziś jeszcze na zdrowych nogach stoją. Nie brak nam zresztą na instytucyach ku wsparciu i wspomozeniu podupałych rzemieślników skierowanych; mamy je we Lwowie, w Sniatynie, Kołomyi, Kuttach, Leżajsku, Przemyślu, Jarosławiu, Drohobyczy, Mikołajowie, Stanisławowie i Rzeszowie, mniejszemi lub większemi zasobami ufundowane. Do banku naszego udalby się rzemieślnik wyplacalny, nie podupały, bo my właśnie od upadku chronić go pragniemy.

Jak dalece zaś banki podobne są praktyczne i najzbawiennejsze skutki wywierające, tego w ościennych Niemczech liczne widzimy przykłady. Pierwszy bank takowy powstał w roku 1850 w miasteczku *Delitsch* (*Delicz*) w Prusiech z skromnym kapitałem kilku set tylko talarów, bank ten w roku 1862 liczył już 400 uczestników i blisko 10 000 talarów własnego majątku. Za jego przykładem powstało w Niemczech przeszło trzy sta podobnych zakładów, które dziś już wszędzie w Niemczech widzimy, i na tej drodze rzemiosła w tym kraju uratowano od zupełnego upadku. W monarchii austryackiej mamy zakład taki w *Celowcu* w *Karyntyi*. W mieście tem założyli go w roku 1851 szesnastu rzemieślników, wkładając początkowo nie spełna sto reńskich; w roku 1862 zakład ten miał już 226 uczestników i posiadał przeszło 18 000 reńskich własnego kapitału. Są podobne zakłady w *Lublanie* i w wielu miastach czeskich, gdzie zbawienne ich działanie wielu rodzinom utrzymanie się na nogach zapewniło. Czas już więc po temu, ażebyśmy i u nas wzięli się do rzeczy, nie spuszczać się na obcą pomoc, bo kto sam sobie radzi, temu Bóg poradzi i od zagłady go zachowa. Inicyatywa ku zakładom podobnym u nas od izb handlowo-przemysłowych wyjśćby powinna; one to najlepiej znają naglącą ich potrzebę, a ich właśnie zadaniem pedawać środki ku jej zaspokojeniu.

Monarchia Austryacka.

Wiedeń, 5. sierpnia. (Nowiny dworu.) Jego c. k. Apostolska Mość raczył przyjmować wczoraj przed południem wiele osób prywatnych na audyencyę; między innymi byłego ministra, barona *Hübnera* i profesora *Wildauer*. Popołudniu odjechał *Najj. Pan* do *Reichenau*. Przedwczoraj namiestnik *Węgier* hrabia *Palfy* miał audyencyę, poczem powrócił do *Pesztu*.

Jego Excel. minister stanu *Schmerling* powróci jutro z *Ischl*; gubernator *Siedmiogrodu* *Fml. hr. Crenneville*, udał się wczoraj zrana do *Hermanstadu*. Tutejszy poseł turecki, książę *Kallimachi*, pojechał do *Kissingen* do kąpiel w *Cieplicach*, zkad przed 20. b. m. wrócił do *Wiednia*. Poseł rosyjski pan *Bałabin* za kilkotygodniowym urlopem bawi także w *Cieplicach*. Później ma zrobić wycieczkę do *Francyi*. Zastępuje go na czas nieobecności radzca poselstwa *Knorring*.

— Przed odjazdem swoim Cesarz Jego Mość zaszczylił wczoraj o godz. 2. po południu wystawę dzieł literackich i artystycznych swoją obecnością. Wystawę tę urządzili księgarze i handlarze dzieł sztuki przy sposobności swego kongresu, w gmachu towarzystwa sztuk pięknych. Jego ces. Mość powitany na wschodach przez przyjdającego, zwiadał salę i zwracał uwagę prawie na każdy pojedynczy przedmiot. Zabawiwszy tam półgodziny, Cesarz Jego Mość wyraził prezesowi swoje najwyższe uznanie postępu literatury austriackiej, i gmach wystawy opuścił.

„*Presse*“ zaprzecza doniesieniom paryskiego korespondenta „*Indep.*“ względem umówionego zjazdu pana Thouvenela obecnie w Ems bawiącego z ministrami Schmerlingem i hr. Rechbergiem.

Hiszpania.

Madryt, 29. lipca. (Spokojność zapewniona.) *Correspondencia* pisze: „Od kilku dni opowiadają sobie z cicha, jakoby gotowano się zakłócić spokojność na kilku punktach półwyspu. Istotnie też zamierzało kilku ludzi złej woli ukartować spisek, który miał wybuchnąć w ciągu tego lata. Ale jakiegokolwiek mogły być ich plany, przekonali się oni w końcu o swojej bezwładności i zaniechali swoje zgubne usiłowania. Rząd tedy nie potrzebuje się obawiać niczego z tej strony.“

Anglia.

(Prawo zaciągania pożyczek przyznane parafiom.) W izbie niższej przed samem zamknięciem sesji poniósł rząd dotkliwą klęskę. Do bilu względem wsparcia ubogich wniósł Mr. Puller poprawkę, aby parafie upoważnić do zaciągania pożyczek. Wszczęła się zwawa debata. Rząd sprzeciwiał się poprawce. Lord Palmerston oświadczył, że zaciąganie pożyczek dla opędzenia wydatków bieżących, według zasad ekonomii narodowej zasługuje na potępienie, i w administracji zakładów ubogich byłoby nowością. Nadto majątek Lancashire i Cheshire jest dostatecznym na złożenie ofiary wsparcia. W końcu poprawka Mr. Pullera przychodzi pod głosowanie, i większością 95 głosów przeciw 85 zostaje przyjęta. Po krótkiej rozprawie, w której rząd oświadcza gotowość ustąpić woli izby, zgodzono się następnego dnia zmienić bil, to jest wyrazić w nim prawo parafii do zaciągania pożyczek.

Francya.

Paryż, 2. sierpnia. (Wiadomości z Meksyku.) *Independance belge* zwraca uwagę na tę okoliczność w raporcie generała Lorencez o potyczce na wzgórzu Borrego, iż Francuzi musieli być w zupełnej niewiadomości ruchów nieprzyjacielskich, ponieważ Meksykanie pomimo forpoczty francuskiej do Ingenio wysuniętych, do miejsca tego zbliżyć się i działa swe na wzgórzu ustawić mogli. Trudno obwiniać jen. Lorencez i sztab jego o niedbalstwo; rzecz ta daje się wytłumaczyć zupełnem odosobnieniem Francuzów od ludności. Niechć ta ku Francuzom, dodaje *Independ. belge*, przebiega we wszystkich korespondencyach z Meksyku.

Przeciwnie *Constitutionnel* zamieścił list z stolicy Meksyku z dn. 23. czerwca, według którego położenie prezydenta Juarez i jego stronnictwa ma być rozpaczliwe. Wydał on dekret, w skutek którego cały majątek ludzi prywatnych zabrany być ma na rzecz armii, na drodze pożyczek przymusowych i nadzwyczajnych podatków. Armia jen. Zaragoza ma być zupełnie demoralizowana. Z początku składała się z 20.000 ludzi, teraz stopniało do 8000 w skutek dezercyi. *Siecle* zaś zamieszcza list z Veracruz z dnia 28go czerwca, wątpiący o tem, ażeby Meksykanie powtórnie mogli zaeść Francuzów w Orizabie. Cała wojna stanie się raczej partyzancką na wielką skalę; wszędzie pełno gerilów, którym mieszkańcy wsi i miasteczek najchętniej udzielają żądanych wiadomości. Nie odejdzie żadna poczta, żaden wóz, żaden transport z Veracruz, któryby nie był napadnięty. I tak w dniu 15. czerwca przyjęto korespondencję między Soledad a Chiquihuite. Wszystkie listy przybyłe ostatnim statkiem z Francji do posta francuskiego, do generała Almonte i oficerów korpusu ekspedycyjnego dostały się w ręce meksykańskiego generała Lalave. Parę set mułów ładownych co tydzień Francuzom uprowadzają. Generałowie Marquez i Galvez, którzy przeszli na stronę Francuzów, plądrują okolice, palą wsie i niszczą okolice Kordowy.

Belgia.

Bruxela, 1. sierpnia. (Stan zdrowia J. M. Króla.) *Independance belge* o stanie zdrowia Króla belgijskiego donosi: Stan zdrowia Króla jest ciągle bardzo pomyślny; jak się zdaje, Jego król. Mość będzie mógł przybyć wkrótce do Bruxeli.

Wcale inaczej zaś pisze korespondent dziennika *Frankf. J.* pod dniem 31. z. m.: Przed kilkoma dniami — powiada on — miałem sposobność widzieć Króla w parku w Laeken, i muszę wyznać, że widok jego sprawia bardzo bolesne wrażenie. W ciągu przechadzki opierał się na rękę dwóch towarzyszy, którzy nieśli go prawie. Postarzał się też znacznie od czasu swojej słabości, a lekarze obawiają się teraz bardziej konsumpcji ciała, którą może spowodować ponawiająca się peryodycznie gorączka, niż cierpienia na kamień, które teraz znacznie się już zmniejszyło.

Szwajcarya.

(Odwołanie władzy prawodawczej w Argowii. — Akta tyżące się sporu z Włochami.) W kantonie Aar-

gau lud odwołał władzę prawodawczą. Wielka rada Aargau wydała ustawę względem równouprawnienia izraelitów z obywatelami kantonu. To wznieciło silną opozycję; zebrano podpisy, i Schleuniger z Klingenu na czele przeszło 10.000 obywateli wyłuszczył żądanie, aby kwestya odwołania wielkiej rady na zasadzie konstytucyi ludowi do rozstrzygnięcia przedłożoną została. Dnia 27. lipca odbyło się głosowanie, i lud 25.033 głosami przeciw 16.237 orzekł odwołanie swojej władzy prawodawczej, w skutek czego nastąpią nowe wybory. Przeto wszystkie inne władze stały się prowizorycznymi.

Rada związkowa odesłała posłowi szwajcarskiemu w Turynie na ręce rządu piemonckiego wszystkie akta odnoszące się do sporu z Włochami, jako też rozprawy rady narodowej i stanowej bez reklamacyi bezpośredniej.

Włochy.

(Senat turyński. — Proklamacya Króla. — Demonstracye.) Na posiedzeniu senatu turyńskiego z d. 1. sierpnia minister Ratazzi oświadczył na interpelacyę senatora Odofredi, iż rząd wszystkimi siłami przeskadza werbunkom. Co zaś dotyczy expedycji, o której mówią od niejakiego czasu, rząd jej nie dopuści i właściwe już środki przedsięwziął, ażeby jej przeskodzić.

Proklamacyę króla Wiktora Emanuela do ludu włoskiego wydaną, zamieściliśmy już w treści wczoraj w ostatnich wiadomościach. Na posiedzeniu izby deputowanych z dn. 2. sierpnia Ferrari interpelował ministerium z powodu tej proklamacyi. Ratazzi oświadczył, iż proklamacya ta spowodowana była wieściami, jakoby rząd werbunki tajemnie faworyzował. Teraz ustala wszelka wątpliwość i dwuznaczność. Minister spodziewa się, że Garibaldi znając wolę królewską, podda się jej, unikając wojny domowej. Po krótkiej rozprawie izba łączy się z szlachetną i stała wolą królewską, przeszła do porządku dziennego, a mianowicie do rozprawy nad budową kolej neapolitańskich. Bastoggi w liście do prezesa izby adresowanemu, obowiązał się rozpocząć roboty natychmiast, przyjmując modyfikacyę przez izbę żadaną. Minister robót publicznych bronił projektu rządowego. Rozprawy na jutrzejszem posiedzeniu dalej prowadzone będą.

Telegram z Genui z dn. 3. sierpnia donosi o demonstracyi na placu katedralnym. Wołano „Rzym lub śmierć!“ Głosy te powtórzyły się za przybyciem prefekta i gwardyi narodowej. Za zbliżeniem się wojska, kupy ludu rozeszły się spokojnie.

Rosya.

Petersburg, 29. lipca. (Podróż Cesarstwa. — Śledztwa.) *Dep. tel. Ryga, 14. lipca.* Ich ces. Moście raczyły wczoraj oglądać zamek, kościoły: zamkowy, św. Piotra i św. Jakóba, dom Czarnych głów, gmach wielkiej giełdy, dom zgromadzenia szlacheckiego i ogród cesarski. Na obiad cesarski, który miał miejsce o godzinie 5tej, zaproszeni byli, oprócz osób orszaku, naczelnicy wszystkich wydziałów administracyi i znakomitsze osoby. O godzinie 11. wieczorem Ich ces. Moście raczyły udać się na parowiec cesarski „Standard“ na nocleg. Dowódca tego parostatku otrzymał polecenie podnieść kotwice z brzaskiem dnia dzisiejszego.

Ryga, 14. lipca. Ich ces. Moście raczyły odplłynąć na parowcu „Sztandard“ o godz. 3ciej zrana z Rygi do Libawy.

Libawa, 15. lipca. Ich ces. Moście raczyły szczęśliwie przybyć do Libawy o godzinie 9tej rano na parowcu „Sztandard“, który wczoraj nie mógł wejść do portu z powodu silnej burzy. Ich ces. Moście były przyjmowane przez Ich ces. Wysokoście Wielkich Książąt Alexandra i Włodzimierza Alexandrowiczów, Książąt Sergijusza i Jerzego Maxymilianowiczów i Księżniczki Maryę i Eugenię Maxymilianówny, przez szlachtę, duchowieństwo i reprezentantów miasta. Po odwiedzeniu prawosławnego kościoła, Ich ces. Moście stanęły w domu konzula Schobla. Po obiedzie o godz. 7mej wieczorem szlachta urządziła koło pawilonu ludową ucztę, na którą zebrano do 600 włościan obojej płci; Najjaśn. Pan i Najjaśn. Pani dwa razy obchodzili stół, przy którym częstowano włościan, i raczyły rozmawiać się z wieloma z nich. Wieczorem miasto było przepysznie iluminowane.

Do *N. Pr. Z.* piszą z **Petersburga** pod d. 25. lipca: Krótka wycieczka do prowincyi nadbaltyckich, którą rodzina ces. przedsięwzięła, sprawiła wszędzie jak najlepsze wrażenie. Przyjeżdżenie w Rydze, Mitawie i t. nietylko było uroczyste, ale nawet serdeczne, przynajmniej tak wyrażają się świadkowie naoczni. Nadanie stypendyów uczniom, którzy do otwarcia tutejszego uniwersytetu chcą pobierać nauki w innych uniwersytetach, zrobiło bardzo dobre wrażenie, albowiem młodzież, która tu się błąkała bez celu, uniewinniając nieczynność swoją zamknięciem uniwersytetu, pozyskała sposobność kosztem państwa opuścić Petersburg, gdzie podczas pożarów miała przeciw sobie opinię publiczną.

Śledztwo przeciw drukarzom broszur zakazanych, których narzecie odkryto, postępuje ciągle. Pokaże się teraz, co to byli za ludzie i jak mało mogli całą Rosyę zakłócić. Przyzwyczajono się wierzyć w istnienie szeroko rozgąteżonego sprzysiężenia, jak w latach 1824 i 1825, a od oddalenia ze służby obydwu hrabiów Rostowcowów z największą pewnością podawano nazwiska najwyższych urzędników i wojskowych, którzy w nie zawikłani być mieli. Pierzcha teraz to wszystko w obec faktu małych rozmiarów, jacy to byli wydawcy i drukarze.

Księstwa Naddunajskie.

Belgrad, 1. sierpnia. (Wiadomości bieżące.) *Journal de Constantinople* oblicza wartość ruchomości, które Turcy w Belgradzie przez rabunek utracili, na 50 milionów. Dziennik tutejszy *Vidovdan* zaprzecza temu, i twierdzi, że strata nie dochodzi nawet 20.000 piastrow. To pewna, że wszyscy tu zamieszkali Turcy należeli do klasy uboższej, i wartość ich ruchomości nie może być na miliony obliczana.

Pomiędzy wojskowymi i urzędnikami znajduje się tu stronnictwo, które niechętnie dla ministerium Garaszana jako lubiącego pokój, żąda bez ogródki wojny, i nie chce czekać na koniec konferencji.

Cwiczenia wojskowe trwają ciągle.

Od przedwczoraj pomiędzy Semlinem a twierdzą krąży parowiec dwa razy na dzień.

Telegram z **Belgradu** z 4. sierpnia donosi, że kopanie kanału z twierdzy i zrębywanie drzew na wyspie austriackiej, wywołało wczoraj protest ze strony Serbii i interwencję konsulów.

Kronika.

Przedwczoraj (dnia 5. b. m.) po 4ej godzinie popołudniu Jego Excelencya prezes c. k. wyższego sądu kraj. w. Stojnowski idąc z pomieszczenia swojego do biura, napadnięty został przez niejakiego Tomaszewskiego byłego diurnistę i tylko przytomnością umysłu odwracając ramieniem rąk na głowę wymierzone, ochronić się zdołał od groźnego niebezpieczeństwa. S. rawca na miejscu uczynku został aresztowany i oddany do c. k. dyrekcji policyjnej. O osobie sprawcy i o powodach nielegalnego napadu wiadome nam są następujące szczegóły. Franciszek Tomaszewski, liczący lat 57, ż. naty lecz z żoną nieżyjącą i bezdzietny, był dawniej aktuariuszem przy urzędach dominikańskich, a od roku 1839 mieszkał we Lwowie, gdzie był diurnistą przy magistracie i przy buchalterii. Od 1go września 1861 jest bez służby. Przed kilkoma dniami był tenże u Jego Excelencyi prezesa wyższego sądu krajowego, prosząc o wyznaczenie mu dyurny. Jego Excelencya oświadczył mu, że nie ma bezpośredniego wpływu na przyjmowanie dyurnistów, wskazał mu jednak, ażeby prośbę swoją przedłożył dyrektorom urzędów pomocniczych. Przedwczoraj w południe zgłosił się znowu Tomaszewski do Jego Excelencyi, ponawiając swoją prośbę i tę samą co pierwszy raz otrzymał odpowiedź. Przy aresztowaniu zeznał, że czyn za który został aresztowany, popełnił z rozpacz i chcąc się zemścić za to, iż nie uwzględniono jego prośby o udzielenie dyurny.

(Wilki wściekły.) Na Bukowinie, w okolicy małego Seretu, wyrządzają wilcy wielkie szkody w trzodach, a ostatnimi czasy rzuciły się nawet na ludzi. Tak donoszą teraz z Czerniowiec, że w czernowieckim lesie napadł wilk wściekły włościankę, zajęta zbieraniem gałęzi z sześćioletnią córką swoją, i poranił mocno obydwie. Teraz znajdują się te nieszczęśliwe istoty w szpitalu, ale niema prawie żadnej nadziei, by mogły być wyleczone.

— Donoszą z Wiednia: Zdaje się, że kwestya budowy kolei żelaznej ze Lwowa do Czernowic, z połączeniem tejże z projektowaną moldawsko-włoską koleją żelazną, wkrótce już rozwiązana będzie. Linia ze Lwowa do Stanisławowa jest już wytknięta, dla wytknięcia zaś tejże z Stanisławowa do Czernowic, koleją Karola Ludwika wysłała kilku biegłych urzędników, którzy już prace rozpoczęli. Przed wytknięciem linii ze Lwowa do Czernowic najprzód obliczone być mają koszty, aby wiedzieć jaki kapitał zakładowy przypadnie na milę. Zwykle dotąd obliczają się koszty wytknięcia duktu na 400 fl. wal. austr. na milę. Koszta te nie są wcale za wielkie, i dla towarzystwa kolei Karola Ludwika nie będą stracone; jeżeli bowiem samo obejmie dalszą budowę do Czernowic, to zyska na czasie, jeżeli zaś rzecze się prawa pierwszeństwa i odstąpi koncesyę budowy i ruchu kolei ze Lwowa do Czernowic innemu towarzystwu, natenczas koszty wyłożone na wytknięcie tej linii zostaną zwrócone przez nowe towarzystwo.

— „Gaz. wiedeń.“ podaje doniesienia z Jeruzolimy, że tamtejsze gminy żydowskie, dowiedziawszy się o smutnym stanie zdrowia naszej Cesarzowej przed jej odjazdem do Kissingen, dały dowód najwyższego współczucia. Gminy, węgierska, austriacka, czeska, i morawska, zgromadzały się na świętych miejscach, aby błagać Boga o zdrowie dla Najjaśniejszej Pani, przyczem po starym zwyczaju jałmużnę między ubogich rozdawano. Jzajasz Bordaki nadrabina gminy Peruszim, największej w Palestynie, udał się wraz z swoją gminą po modlitwie w synagodzie przed arkę przysiężną, do grobów patriarchów i matki Racheli, aby i tam błagać o zdrowie dla Cesarzowej, poczem także jałmużną ubogich obdzielał.

(Zegluga parowa) na Dnieprze ożywiła się w tym roku nadzwyczajnie. Odróż parostatków dnieprskiego towarzystwa, które stała żegluga już od trzech lat między Kijowem, Kr. mierzugiem i Jekaterynosławem utrzymują a które z raz po otwarciu żeglugi, z rozkazu generała Szumlańskiego przewoziły wojska i wojskowe potrzeby dla kaukaskiej armii — przewożą pasażerów między Kijowem i Kremenczugiem: parolity „Lastoszka“ generała Malcowa i „Swiatosław“ o sile 100 koni, do spółki braci Jachnenko i Simerenko należący. Konkrencyja ta wszystkim wyszła na dobre, ceny przewozu zniżono, tak że i ubożsi korzystać już mogą z tych parostatków.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Lwów, 7. sierpnia. Na naszym dzisiejszym targu były następujące przeciętne ceny: męcz pszenicy (82 fl) 4zł. 60c.; żyta (78 fl) 2zł. 66c.; owsa (48 fl) 1zł. 79c.; hreczki 3zł. 85c.; — kartofli 1zł. 5c.; — cetnar siana 1zł. 27c.; okotów 3zł. 85c.; —

sag drzewa bukowego 10zł. 75c., sosnowego 9zł. 75c. w. a. — Ceny drobiazgowej sprzedaży bez odmiany.

Lwów, 6. sierpnia. Dnia 4. i 5. b. m. przypędzono na nasz targ 160 sztuk bydła rzeźnego, mianowicie z Rozdołu 2 stada po 8 i 14 sztuk, z Mikołajowa 12, z Bóbrki 2 stada po 32 i 6 sztuk, z Lesienic 14, z Szerca 11, z Grzędy 10, z Brzozdowiec 8 a z Dawidowa 2 stada po 7 i 38 wołów. Z tej liczby sprzedano — jak nam donoszą — na targu tylko 64 sztuk na potrzeb miasta i płacono za woła, mogącego wazyć 300 fl mięsa i 46 fl łożu, 67zł. 50c; sztuka zaś, którą szacowano na 370 fl mięsa i 60 fl łożu, kosztowała 86 zł. wal. austr. — Do Wiednia transportowano z tad 890 wołów.

Wrocław, 3. sierpnia. Pogoda przesłizaa — zniwa postępują żwawo, żyto i wielka część pszenicy szczęśliwie już zebrane.

Ceny zboża nie uległy zmianie od przeszłego tygodnia; żyto było cokolwiek więcej poszukiwane, inne zaś ziarna zupełnie zaniedbane i w handlu zbożowym stagnacya.

Na targu wczorajszym płacono pszenicę galicyjską po 74 do 87 srebrn. za szefel pruski wazący 85 funtów wagi cłowej. Biorąc cenę przeciętną według kalkulacji w numerze 175 pisma naszego zamieszczonej, licząc talar pruski po kursie 185 c. odpowiednim kursowi wrocławskiemu 81 $\frac{1}{2}$ tal. za 150 zł. a. wypada korzec pszenicy we Lwowie na 8 zł. 80 c.

Żyto płacono 55 do 64 srebra., korzec więc według powyższej kalkulacji wypada na 2 zł.

Jęczmień płacono po 41 do 42 srebra. za szefel.

Owies „ „ 27 do 28 „ „ „

Groch „ „ 54 do 58 „ „ „

W koniczyne czerwonej handel prawie zupełnie ustał — drobne partycy płacono po 8 do 13 tal. za cetnar wagi cłowej. Przeciętna więc cena da około 20 zł. loco Lwów.

Koniczyna biała bez żadnego ruchu.

Rzepak zimowy 190 do 226 srebrników za 150 fl wagi cłowej.

Wetna miała w przeszłym tygodniu pokup dość znaczny; przedano około 1200 cetnarów po większej części wetny rosyjskiej z Charkowa. Ceny nie zmieniły się od ostatniego jarmarku. Nowe zaś dowozy zastąpiły chwilowy ubytek w naszych zapasach.

Wiedeń, 1. sierpnia. Mówią, iż pojawiła się znów choroba ziemniaków; nie masz jednak pod tym względem nic nowego. Pod względem wódki zasługuje na uwagę, iż zakupowano ją na placu tutejszym do Galicyi. Płacono po 60 c. za stopień czyli 18 zł. wiadro okowity 30°.

Lwów, 5. sierpnia. Na placu tutejszym płacono pszenicę starą po 8 $\frac{1}{2}$ do 8 $\frac{3}{5}$ zł., wszakże zupełna w handlu stagnacya. Za nową pszenicę dawano 7 $\frac{4}{5}$ zł. z dostawą w miesiącach październiku i listopadzie.

Żyto 5 $\frac{1}{2}$ zł. bez żadnego pokupu.

Jęczmień 4 $\frac{1}{2}$ do 4 $\frac{3}{5}$ zł.

Za nowe żyto dawano po 4 $\frac{4}{5}$ zł. na późniejszą dostawę.

Ostatnie wiadomości.

Dzisiejszy telegram z **Pesztu** z 5go b. m. zdaje się obudzać nadzieję, że sejm węgierski, a tem samem także i sejmy krajowe innych prowincyj austriackich będą już wkrótce zwołane. Podług niego bowiem piszą dziennikowi *Lloyd* z Wiednia, że węgierscy mężowie stanu zajmują się już pracami przygotowawczymi do sejmiku krajowego, ażeby być w pogotowiu na przypadek zwołania jego. Celem ostatnich narad kancelaryj nadwornych, w których brali udział hrabiowie Apponyi i Esterhazy było obmyślenie planu postępowania na przypadek, jeśli by nastąpiły pewne przewidywane wypadki. Namiestnictwo węgierskie wezwane zostało własnoręcznym biletem cesarskim, ażeby objawiło szczegółowo opinię swoją o ustawach, jakieby wydać należało do zaspokojenia rozmaitych narodowości, które to projekta mają być jako propozycyę królewską, przedłożone przyszłemu węgierskiemu sejmowi krajowemu.

Przed kilkoma dniami wspominały dzienniki, że między Austrią i Anglią toczą się bezpośrednie układy względem zawarcia traktatu handlowego. Tę wiadomość zdaje się wyjaśniać dzisiejszy telegram z Londynu z dnia 5. sierpnia. Według niego lord Palmerston oświadczył na posiedzeniu izby niższej z dnia 4. sierpnia, że Anglia poczytałaby sobie za szczęście zawrzeć z Austrią traktat handlowy; ale Austrią trzyma się zawsze jeszcze jeszcze systemu cel ochrony, i przeto nie można robić sobie zbyt wielkich nadziei co do skutku układów między niemi.

Independance belge zwraca uwagę na to, że Cesarz Napoleon będzie po raz pierwszy od trzech lat przyjmował znowu korpus dyplomatyczny na dn. 15. b. m. Na czele jego będzie miał przemowę nuncyusz papieski, a Cesarz ma, jak słyhać, dotknąć w odpowiedzi swojej najważniejszych bieżących kwestyj politycznych. Mianowicie utrzymuje się mniemanie, że Cesarz wyrazi nadzieję bliższego rozwiązania kwestyi rzymskiej, i że zapowie przyjaźne pośrednictwo mocarstw europejskich w sporze amerykańskim.

W Tulonie przybrało uzbrojenie przeciw Meksykowi tak wielki rozmiar, że pominiawszy znaczną liczbę okrętów na kilku stacyach, stoi w tej chwili w pogotowiu 30 okrętów liniowych, częścią do walki częścią do transportu.

Z Włoch donosi tylko telegram z Turynu na Paryż 4. sierp., że minister wojny wydał rozkaz dzienny do armii, w którym między innymi powiada: Dzielność wasza nie dopuści wojny domowej; jeżeli po odezwie Króla nie usmierzy się niecierpliwosć godna kary, nateneczas wy wypełnicie waszą powinność, jakkolwiek bolesnem będzie to zadanie.

Konzulowie Francji i Grecji w Neapolu mieli otrzymać z Turynu naglące depecze, które odnoszą się do mniemanej wyprawy Garibaldeggo do Grecji. Także kilku agentów Mazziniego rozsiewa w Neapolu pogłoskę, że otrzymali zlecenie wysłać dla Garybaldeggo uniformy i broń na pewny punkt morza jonńskiego. Zresztą utrzymują sami wtajemniczeni, że przed 10. do 12. dniami nie nastąpi nic nowego.

Dzienniki Petersburskie z d. 30. lipca nie przyniosły nic nowego, tylko półurzędowy organ ministerstwa wojny „Zbornik wojenny“, pisząc o nowej organizacji dowództwa wojsk rosyjskich donosi, że ma być utworzonych 15 okręgów wojennych, a „Pszczola północna“ zamieszcza obszerny artykuły o organizacji uniwersytetów rosyjskich, w których oświadczą się za zupełną wolnością i autonomią uniwersytetów.

Rozsiewane od kilku dni po dziennikach pogłoski względem uznania południowej unii amerykańskiej okazały się bezzasadnemi, gdyż równocześnie nadeszły dziś z dwóch stron urzędowe zaprzeczenia. Na posiedzeniu angielskiej izby wyższej d. 4. sierp. oświadczył Lord Russell na interpelację Campbella, że Anglia nie otrzymała od żadnego mocarstwa jakiegokolwiek oznajmienia względem uznania unii południowej, i że tylko z Francją istnieje jak najlepsze porozumienie w tej sprawie. Takie same zaprzeczenie przynosi także telegram z Petersburga z dnia 5. sierpnia. Powiada bowiem, że *Jour. de St. Petersburg* z d. tegoz, zbija stanowczo wiadomość podaną w *Independ.*, jakoby Rosya miała wspólnie z Francją proponować w Londynie uznanie stanów południowych i pośrednictwo w wojnie amerykańskiej.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 6. sierpnia.

Hotel rosyjski: PP. Grocholski K., z Rożysk. — Cywiński L., z Uhryn-kowiec. — Iseczeski L. c. k. rad. sąd. kraj., z Czernowic.

Hotel angielski: Hr. Szembek S., z Warszawy. — Hr. Szembek Roman, z Krakowa. — Mitkowski E., z Gorlic. — Jordan T., z Nowego siola.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 6. sierpnia.

PP. Orłowski O., na Podole. — Łodyński S., do Nahorzec. — Tretter M., do Dzwiniaczki. — Hr. Stadnicki J., do Polski.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 5. sierpnia 1862.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6. god. zrana	326.44	+ 13.7	77.5	połn.	si. pochmurno
2. god. po poł.	326.73	+ 15.5	68.1	"	"
10. god. wiecz.	327.10	+ 13.8	78.9	złud.	" pogoda

W nocy deszcz 2...48.

Kurs lwowski.

Dnia 6. sierpnia.

	gotówką		towarem	
	zl.	c.	zl.	c.
Dukat holenderski	5	95	6	—
Dukat cesarski	5	97	6	3
Półimperyal zł. rosyjski	10	30	10	38
Rubel srebrny rosyjski	1	96	1	97
Talar pruski	1	86	1	88
Polski kurant i pięciozłotówka				
Galic. listy zastawne w. a. za 100 zł.	80	59	81	13
" m. k. za 100 zł.	84	50	85	13
Galic. obligacje indemnizacyjne	71	5	71	57
5% Pożyczka narodowa	82	32	82	90
Akcyje gal. kol. żelaz Karola Ludwika	227	33	228	83

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 6. sierpnia

	Instytut		Za kupon wypada	
	kupuje	sprzedaje	zl.	c.
Nowe prócz kuponów 100 po w. a.	80	80	50	38%
Dawne " " 100 " "	84	84	13	40%

Telegrafowany kurs wiedeński papierów i weksli.

Dnia 6. sierpnia

Z pożyczki narod. po 5% za 100 zł. 82.90. Metaliki po 5% za 100 zł. 71.55; po 4 1/2% za 100 zł. —; po 4% za 100 zł. —. Obligacje indemnizacyjne Nizszej Austrii po 5% za 100 zł. —; Węgier —; Galicji —; Bukowiny —; Akcyje Banku narodowego sztuka 797 —; Instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 214.90; nizsze-austr. towarzy-stwa eskomlowego —.

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.

Wexlowy. Za 100 zł. południowo-niemieckiej waluty —. Lipsk za 100 talarów —. Londyn za 10 funtów szterl. 127.15. Medyolan za 100 zł. waluty austriackiej —. Paryż za 100 fr. —.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6.04 dukaty ces. pełnej wagi —. korony —. półkorony —. Srebro 124.75

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 4. sierpnia.

1. Dług publiczny.		2. Stan oblig. domestyk. kal.		3. Akcyje.	
	pien. towar.		pien. towar.		pien. towar.
A. Państwa.		Banatu Tem.	70.75 71.25	Banku nar.	798. — 799. —
W austr. wal. po 5%	66.20 66.40	Kroacji i Sławonii	72.75 73.25	Inst. kred. dla handlu po	200 zł. w. a. 214.80 215. —
Z pożyczki narod. z proc.		Galicji	71. — 71.25	Niz.-aust. tow. eskomt.	po 5% 644. — 645. —
od stycznia do lipca po 5%	82.75 82.85	Siedmiogr. i Bukow	70.50 71. —	Póln. kol. po 1000 zł. m. k.	1968. — 1970. —
Z pożyczki narod. z proc.		Lom. w en. poz. z r. 1856	96. — 96.50	Tow. kolei żel. państwa po	200 zł. m. k. czyli 500 fr. 244. — 244.50
od kwiet. do paźd. po 5%	82.95 83.05	po 5%	67. — 68. —	Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł.	156.75 157.25
Z r. 1851, ser. B. po 5%	— —	" 4%	54.50 54.75	Połud.-póln.-niem. kolei	kom. po 200 zł. m. k. 124.50 125. —
Metaliki po 5%	71.40 71.60	" 3 1/2%	48. — 48.50	Kolei Cisy po 200 zł. m. k.	po 140 zł. (70%) wpłaty 147. — 147. —
Metaliki z proc. od maja do		" 3%	40.50 41. —	Połud. kolei państw. lomb.-	wen. i central. - włoskiej
listopada po 5%	71.80 72. —	" 2 1/2%	35. — 36. —	kolei żel. po 200 zł. w. a.	czyli 500 fr. z wpłatą
dtto. 4 1/2%	62.75 63. —	" 2%	28. — 29. —	180 zł. (90%) 282. — 283. —	Kol. Kar. Lud. po 200 zł.
dtto. 4%	55.50 56. —	" 1 3/4%	25. — 26. —	mon. konw. 227.50 228. —	Kol. Preszb. Tyrn. I. emis.
dtto. 3%	41.50 42. —	Dług Tyrolu		Kol. Preszb. Tyrn. I. emis.	po 200 zł. m. k. 40. — 43. —
dtto. 2%	35.50 36.50	Dług Saleburga	40.50 41. —	dtto. II. emis. po 200 zł. m. k.	— — 98. —
dtto. 1%	14.10 14.25	Dług Krainy	35. — 36. —	Kolej Budehradzka po	500 zł. m. k. 700. —
Przez. do wylos. z r. 1839	127. — 127.50	Dług Tyrolu			
" 1854	90.75 91. —	po 5%	67. — 68. —		
" 1860	91.50 91.60	" 4%	54.50 54.75		
Przeznaczone do losowan.		" 3 1/2%	48. — 48.50		
z r. 1860 po 100 zł.	92.90 93. —	" 3%	40.50 41. —		
Renty Como po 42 hr. ans.	17. — 17.25	" 2 1/2%	35. — 36. —		
Wylos. obl. dawn.	67.50 68. —	" 2%	28. — 29. —		
dług państw.	61.50 61.75	" 1 3/4%	25. — 26. —		
" 4 1/2%	61.50 61.75	2. Stan oblig. domestyk. kal.			
" 4%	54.50 54.75	po 3% za 100 zł.	16. — 17. —		
" 3 1/2%	48. — 48.50	" 2 1/2% za 100 zł.	14. — 15. —		
" 3%	48. — 48.50	" 2% za 100 zł.	12. — 13. —		
" 2 1/2%	46.50 46.50	" 1 3/4% za 100 zł.	11. — 12. —		
" 2%	40. — 41. —	3. Akcyje.			
" 1 1/2%	31. — 32. —	Banku nar.	798. — 799. —		
" 1%	27. — 28. —	Inst. kred. dla handlu po	200 zł. w. a. 214.80 215. —		
dtto. z procent	67. — 68. —	Niz.-aust. tow. eskomt.	po 5% 644. — 645. —		
za granicą.	61.50 61.75	Póln. kol. po 1000 zł. m. k.	1968. — 1970. —		
	54.50 54.75	Tow. kolei żel. państwa po	200 zł. m. k. czyli 500 fr. 244. — 244.50		
		Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł.	156.75 157.25		
		Połud.-póln.-niem. kolei	kom. po 200 zł. m. k. 124.50 125. —		
		Kolei Cisy po 200 zł. m. k.	po 140 zł. (70%) wpłaty 147. — 147. —		
		Połud. kolei państw. lomb.-	wen. i central. - włoskiej		
		kolei żel. po 200 zł. w. a.	czyli 500 fr. z wpłatą		
		180 zł. (90%) 282. — 283. —	Kol. Kar. Lud. po 200 zł.		
		mon. konw. 227.50 228. —	Kol. Preszb. Tyrn. I. emis.		
		Kol. Preszb. Tyrn. I. emis.	po 200 zł. m. k. 40. — 43. —		
		dtto. II. emis. po 200 zł. m. k.	— — 98. —		
		Kolej Budehradzka po	500 zł. m. k. 700. —		

4. Listy zastawne.		5. Obligacje z prawem pierwszeństwa.		6. Losy.	
	pien. towar.		pien. towar.		pien. towar.
Banku narodowego w men. kon.	104.25 104.50	Kolej Elżbiety po 5% za	100 zł. m. k. 96.75 97. —	Inst. kred. dla handlu po	100 zł. w. a. 130.65 130.75
przeznacz. do los. po 5%	89.50 89.75	100 zł. m. k. 96.75 97. —	detto detto w srebrze		
na 12 m. 5%	— —	uproc. za 100 zł. w. a.	99.75 100. —		
za 100 zł.	— —	Tow. austr. kol. państwa	po 500 fr. 138. — 138.50		
przez. do los.	— —	Kol. lomb. wen. po 500 fr.	132.75 133.25		
po 5%	85.25 85.35	Kol. póln. po 100 zł. m. k.	93.25 93.75		
po 4%	79. — 80. —	Kol. Gloggn. za 100 zł.	90. — 90.50		
5. Obligacje z prawem pierwszeństwa.		Tow. żeg. par. na Dun.	za 100 zł. m. k. 83. — 83.50		
Kolej Elżbiety po 5% za	100 zł. m. k. 96.75 97. —	Lloyda za 100 zł.	90. — 91. —		
100 zł. m. k. 96.75 97. —	detto detto w srebrze	6. Losy.			
uproc. za 100 zł. w. a.	99.75 100. —	Inst. kred. dla handlu po	100 zł. w. a. 130.65 130.75		
Tow. austr. kol. państwa	po 500 fr. 138. — 138.50				
Kol. lomb. wen. po 500 fr.	132.75 133.25				
Kol. póln. po 100 zł. m. k.	93.25 93.75				
Kol. Gloggn. za 100 zł.	90. — 90.50				
Tow. żeg. par. na Dun.	za 100 zł. m. k. 83. — 83.50				
Lloyda za 100 zł.	90. — 91. —				

Kurs złota.

	pien.	towar.
Dukaty ces. men.	6. —	6.02
dtto. pełnej wagi	6. —	6.02
Korona	17.30	17.35
20 frankówka	19.07	19.09
Rosyjski impery.	10.32	10.35
Talar związkowy	1.86 1/2	1.87 1/2
Srebro	124.15	124.50
Kurs korony w c. k. kasach	13 zł.	50